

ХУЛОСАИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-011 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD)

Парвандаи аттестатсионии №__

Қарори шурои диссертатсионӣ аз 16.09.2026, №107

барои сазовор донистани Раҳматуллоҳзода Файзуллоҳ Раҳматулло ба дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D060100 – Математика (6D060103 – Муодилаҳои дифференциалӣ, системаҳои динамикӣ ва идоракунии оптималӣ).

Диссертатсияи Раҳматуллоҳзода Файзуллоҳ Раҳматулло дар мавзӯи “Таҳқиқи масъалаҳои идоракунии сарҳадии таркибӣ барои равандҳое, ки бо муодилаи телеграфӣ бо коэффитсиенти тағйирёбанда тавсиф меёбанд” санаи 1-уми июли соли 2026, протоколи №104, аз тарафи шурои диссертатсионии 6D.KOA-011, ки дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17) бо фармони Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 04 феввали соли 2022, № 53/шд (инчунин аз 28 марти соли 2025, № 122/шд) таъсис дода шудааст, барои ҳимоя қабул карда шудааст.

Унвонҷӯ Раҳматуллоҳзода Файзуллоҳ Раҳматулло 14-уми марти соли 1998 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваллуд шудааст.

Соли 2019 Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро бо ихтисоси математика хатм намуда, соли 2022 магистратураи ДМТ – ро бо ихтисоси математика хатм кардааст.

Номбурда бо фармоиши ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 06.10.2022, №375-05 ба ҳайси докторант (PhD)-и кафедраи таҳлили математикӣ ва назарияи функцияҳои факултети механикаю математика аз рӯи ихтисоси 6D060100 – «Математика» таҳсил намуда, тибқи фармоиши ректори ДМТ аз 21.09.2023, №284-05 ба кафедраи математикаи ҳисоббарорӣ ва механика интиқол ёфтааст ва дар ин муддат зери роҳбарии доктори илмҳои физикаю математика, дотсент, мудири кафедраи математикаи ҳисоббарорӣ ва механикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Абдукаримов Маҳмадсалим Файзуллоевич фаъолияти илмӣ бурдааст.

Маълумотнома оид ба хатми докторантура 25.08.2025 таҳти №253-05 аз тарафи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дода шудааст.

Диссертатсия дар кафедраи математикаи ҳисоббарорӣ ва механикаи факултети механикаю математикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро шудааст.

Рохбари илмӣ: Абдукаримов Маҳмадсалим Файзуллоевич – доктори илмҳои физикаю математика, дотсент, мудири кафедраи математикаи ҳисоббарорӣ ва механикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

- **Шамсудинов Файзулло Мамадуллоевич** – доктори илмҳои физикаю математика, профессори кафедраи таҳлили математикӣ ва муодилаҳои дифференсиалии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н.Хусрав;
- **Саидов Бахтиёр Бобокалонович** – номзоди илмҳои физикаю математика, дотсенти кафедраи математикаи олии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, ба диссертатсия тақризи мусбат доданд.

Муассисаи пешбар: Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон дар хулосаи мусбати худ, ки аз ҷониби доктори илмҳои физикаю математика, профессори кафедраи риёзиёт дар иқтисодиёти ДБССТ Исмаи М. ва номзоди илмҳои физикаю математика, мудири кафедраи риёзиёт дар иқтисодиёти ДБССТ Палавонов Қ.Қ. навишта шуда, аз ҷониби Ректори Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон профессор Асрорзода У.С. тасдиқ шудааст, қайд менамояд, ки диссертатсияи Раҳматуллоҳзода Файзуллоҳ Раҳматуллоро дар мавзӯи “Таҳқиқи масъалаҳои идоракунии сарҳадҳои таркибӣ барои равандҳои, ки бо муодилаи телеграфӣ бо коэффитсиенти тағйирёбанда тавсиф меёбанд” қори илмӣ-таҳқиқотии баитмомрасидаи дорои навиғониҳо ва натиҷаҳои илман асоснокшуда буда, ба тамоми талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор)» (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 № 267 (дар таҳрири қар. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023 №295))-и Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки нисбат ба диссертатсияҳои доктори фалсафа (PhD) муқаррар шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он Раҳматуллоҳзода Файзуллоҳ Раҳматулло сазовори дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D060100 – Математика (6D060103 – Муодилаҳои дифференсиалӣ, системаҳои динамикӣ ва идоракунии оптималӣ) мебошад.

Интиҳоби муқарризони расмӣ бо он асоснок карда мешавад, ки онҳо мутахассисони маъруфи соҳаи таҳқиқотӣ ба ҳисоб рафта, соҳиби қорҳои илмӣ ба мавзӯи диссертатсия наздик мебошанд.

Интиҳоби муассисаи тақриздиханда бо он асоснок карда мешавад, ки дар Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон олимони маъруфу мутахассисони босалоҳият ба қору фаъолият фаро гирифташуда, дастовардҳои бузурги илмӣ, аз ҷумла ба мавзӯи диссертатсия наздикро

доранд ва метавонанд арзишҳои илмӣ ва амалии таҳқиқоти диссертациониро объективро арзёбӣ намоянд.

Унвонҷӯ доир ба мавзӯи диссертатсия 11 маводи интишорӣ дорад, ки 5-тои онҳо дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи КОА - и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд. Интишороти унвонҷӯ нуктаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмуни диссертатсияро дуруст инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳанд.

Мақолаҳои илмӣ асосии муаллиф аз рӯйи мавзӯи диссертатсия:

- [1-М]. Абдукаримов М.Ф. О задаче граничного управления смещением на одном конце и упругой силой на другом для одномерного телеграфного уравнения с переменным коэффициентом [Текст] / М.Ф. Абдукаримов, **Ф.Р.Исмаев** // Вестник Бохтарского государственного университета имени Носира Хусрава. Серия естественных наук. – 2025. – 2/3 (138). – С. 5-21.
- [2-М]. Абдукаримов М.Ф. Об однозначной разрешимости двух комбинированных смешанных задач для телеграфного уравнения с переменным коэффициентом [Текст] / М.Ф. Абдукаримов, **Ф.Р.Исмаев** // Вестник филиала МГУ имени М.В.Ломоносова в г. Душанбе. Серия естественных наук. – 2024. – Т.1. – №3(41). – С. 5-31.
- [3-М]. Абдукаримов М.Ф. О разрешимости одной смешанной задачи для телеграфного уравнения с переменным коэффициентом из класса суммируемых с квадратом функций [Текст] / М.Ф. Абдукаримов, **Ф.Р. Исмаев** // Доклады национальной Академии наук Таджикистана. – 2022. – Т.65. – №9-10. – С. 586-592.
- [4-М]. Исмаев Ф.Р. Однозначная разрешимость двух комбинированных смешанных задач для телеграфного уравнения с переменным коэффициентом из класса L_2 [Текст] / **Ф.Р. Исмаев** // Вестник Таджикского национального университета. Серия естественных наук. – 2024. – №4. – С. 15-34.
- [5-М]. Исмаев Ф.Р. Об однозначной разрешимости одной комбинированной задачи граничного управления для телеграфного уравнения с переменным коэффициентом [Текст] / **Ф.Р. Исмаев** // Вестник филиала МГУ имени М.В.Ломоносова в г. Душанбе. Серия естественных наук. – 2025. – Т.1. – №1(45). – С. 5-28.
- [6-М]. Исмаев Ф.Р. Об одной задаче оптимального граничного управления для уравнения вынужденных колебаний струны [Текст] / М.Ф. Абдукаримов, **Ф.Р. Исмаев** // Материалы международной конференции, посвященной 85-летию со дня рождения выдающегося таджикского математика доктора физико-математических наук, профессора Собирова Темура Сафаровича. – Душанбе, 28-29 ноября 2025. – С. 29-32.
- [7-М]. Абдукаримов М.Ф. Однозначная разрешимость одной комбинированной задачи граничного управления за критическое

- время [Текст] / М.Ф. Абдукаримов, **Ф.Р. Исматов** // Материалы международной научно-практической конференции, посвящённой «Двадцатилетию изучения и развития естественных, точных и математических наук в сфере науки и образования» и 80-летию со дня рождения профессора Боймурода Алиева. – Душанбе, 2025. – С. 8-11.
- [8-М]. Абдукаримов М.Ф. О разрешимости одной комбинированной задачи граничного уравнения для уравнения вынужденных колебаний струны за минимальный промежуток времени [Текст] / М.Ф. Абдукаримов, **Ф.Р. Исматов** // Материалы международной научно-практической конференции XIV Ломоносовские чтения «Роль Филиала Московского государственного университета имени М.В. Ломоносова в городе Душанбе в развитии науки и образования». – Душанбе, 2024. – С. 3-7.
- [9-М]. Абдукаримов М.Ф. О задаче граничного управления упругой силой на одном конце и смещением на другом процесса, описываемого телеграфным уравнением [Текст] / М.Ф. Абдукаримов, **Ф.Р. Исматов** // Материалы IV международной научно-практической конференции «Современные проблемы математики и её приложений». – Душанбе, 2024. – С. 16-19.
- [10-М]. Абдукаримов М.Ф. О задаче граничного управления, производимого упругой силой на одном конце и смещением на другом процесса вынужденных колебаний струны [Текст] / М.Ф. Абдукаримов, **Ф.Р. Исматов** // Материалы международной научной конференции, посвящённой 75-летию ТНУ, 20-летию развития точных, естественных и математических наук, 85-летию академика НАН Таджикистана Раджабова Н. – Душанбе, 2023. – С. 12-14.
- [11-М]. Абдукаримов М.Ф. О граничном управлении смещением на одном конце и упругой силой на другом процесса вынужденных колебаний струны за критическое время [Текст] / М.Ф. Абдукаримов, **Ф.Р. Исматов** // Материалы международной научно-практической конференции «XIII Ломоносовские чтения», посвящённой 115-летию академика Бободжона Гафурова. Часть 3. Естественные науки. – Душанбе, 2023. – С. 3-6.

Шурои диссертатсионӣ кайд менамояд, ки дар асоси таҳқиқоти анҷомдодаи доктараби дараҷаи илмӣ:

- **коркард карда шудаанд**, усулҳои таҳқиқи масъалаҳои омехтаи таркибӣ ва идоракунии сарҳадии таркибӣ барои муодилаи телеграфии якченака бо коэффитсиенти тағйирёбанда аз синфи L_2 , ки барои таҳлили ҳалшавандагӣ ва идорашавандагии равандҳои бо муодилаи мазкур тавсифшаванда истифода мешаванд;
- **пешниҳод шудаанд**, теоремаҳои оид ба ягонагӣ ва мавҷудияти ҳалли масъалаҳои идоракунии сарҳадии таркибӣ барои муодилаи телеграфии якченака бо коэффитсиенти тағйирёбанда, ки идоракунии тавассути

ҷойивазкунӣ дар як сарҳад ва қувваи чандирӣ дар сарҳади дигар, ё баръакс, амалӣ мегардад; теоремаҳо оид ба ҳалшавандагии масъалаҳои омехтаи таркибии мувофиқ барои муодилаи телеграфии якченака бо коэффитсиенти тағйирёбанда, инчунин теоремаҳо оид ба ҳалшавандагии масъалаи идоракунии сарҳади таркибии оптималӣ барои муодилаи лаппишҳои маҷбурии тор;

- **исбот карда шудаанд**, ҳамаи теоремаҳои пешниҳодшуда бо истифода аз усулҳои мувофиқи физикаи математикӣ, таҳлили функционалӣ ва назарияи идоракунии сарҳадӣ;
- **ҷорӣ гардидааст**, усули таҳқиқи масъалаҳои идоракунии сарҳади таркибӣ, ки бар асоси усулҳои муосири физикаи математикӣ, таҳлили функционалӣ, назарияи муодилаҳои интегралӣ хаттӣ чинси дуҷуми намуди Волтерра ва назарияи идоракунии сарҳадӣ таҳия гардидааст.

Аҳамияти назариявӣ таҳқиқот бо он асоснок карда шудааст, ки:

- **исбот намудани** теоремаҳо оид ба ҳалшавандагии масъалаҳои омехтаи таркибӣ барои муодилаи телеграфии якченака бо коэффитсиенти тағйирёбанда аз синфи L_2 барои рушди назарияи масъалаҳои ибтидоӣ сарҳадӣ барои муодилаҳои гиперболий заминаи назариявӣ фароҳам меорад;
- **истифода бурдани** усулҳои таҳлили функционалӣ ва назарияи муодилаҳои интегралӣ Волтерра дар таҳқиқи масъалаҳои идоракунии сарҳади таркибӣ имконият медиҳад, ки масъалаҳои мувофиқи идорашавандагии муодилаи телеграфӣ бо коэффитсиенти тағйирёбанда ба таври назариявӣ таҳлил карда шаванд;
- **ошкор гардидааст**, ки дар ҳолатҳои мувофиқи фосилаи вақт, аз ҷумла дар вақти хурд ё баробари вақти критикӣ, барои масъалаҳои идоракунии сарҳади таркибӣ шартҳои муайяни ягонагӣ ва ҳалшавандагӣ мавҷуд мебошанд;
- **омӯхта шудаанд**, масъалаҳои омехта ва масъалаҳои идоракунии сарҳади таркибӣ барои муодилаи телеграфии якченака бо коэффитсиенти тағйирёбанда, инчунин масъалаи идоракунии оптималӣ сарҳади таркибӣ барои муодилаи лаппишҳои маҷбурии тор дар фосилаҳои вақти калон;
- **такмил дода шудаанд**, усулҳои таҳқиқи масъалаҳои идоракунии сарҳадӣ тавассути таҳлили ҳолатҳои таркибии идоракунии, ки дар онҳо ҷойивазкунӣ ва қувваи чандирӣ дар сарҳадҳои гуногун ҳамчун идоракунии истифода мешаванд.

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардаи доктарабӣ дарёфти дараҷаи илмӣ дар амалия, чунин тасдиқ карда мешавад, ки:

- **коркард ва чорӣ карда шудаанд**, усулҳои таҳқиқи масъалаҳои идоракунии сарҳадии таркибӣ барои муодилаи телеграфии якченака бо коэффитсиенти тағйирёбанда, ки метавонанд барои таҳлили равандҳои мавҷӣ ва динамикӣ истифода гарданд;
- **муайян карда шудааст**, ки натиҷаҳои бадастомада имконият медиҳанд масъалаҳои идоракунии сарҳадии таркибӣ ҳангоми амал намудани идоракунии тавассути ҷойивазкунии ва қувваи чандирӣ дар сарҳадҳои гуногун таҳлил карда шаванд;
- **офарида шудаанд**, теоремаҳо ва натиҷаҳои назариявӣ оид ба ҳалшавандагӣ, ягонагӣ ва мавҷудияти ҳалли масъалаҳои омехта ва идоракунии сарҳадии таркибӣ, ки барои таҳқиқи минбаъдаи масъалаҳои идоракунии системаҳои дорои параметрҳои тақсимшуда истифода шуда метавонанд;
- **муаррифӣ карда шудааст**, усули таҳлили масъалаҳои идоракунии сарҳадии таркибӣ, ки барои таҳқиқи равандҳои бо муодилаҳои гиперболий тавсифшаванда ва амсиласозии равандҳои физикӣ ва механикӣ аҳамияти амалӣ дорад.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот:

- ✓ **эътимоднокии натиҷаҳои илмӣ** кор бо истифодаи усулҳои муосири физикаи математикӣ, таҳлили функционалӣ, назарияи муодилаҳои интегралӣ хаттӣ чинси дуҷуми намуди Волтерра ва назарияи масъалаҳои идоракунии сарҳадӣ асоснок карда шудааст;
- ✓ **назарияи таҳияшуда** дар асоси дурустии натиҷаҳои бадастомада ва исботҳои қатъии математикӣ оид ба ҳалшавандагии масъалаҳои омехтаи таркибӣ ва масъалаҳои идоракунии сарҳадии таркибӣ барои муодилаи телеграфии якченака бо коэффитсиенти тағйирёбанда тавсиф дода шудааст;
- ✓ **дурустии натиҷаҳои бадастомада** бо истифода аз теоремаҳои исботшуда оид ба ягонагӣ ва мавҷудияти ҳалли масъалаҳои идоракунии сарҳадии таркибӣ дар ҳолатҳои дахлдори фосилаи вақт, аз ҷумла дар вақти хурд ё баробари вақти критикӣ, асоснок карда шудааст;
- ✓ **истифода шудани** натиҷаҳои маълуми назариявӣ дар таҳияи усулҳо, исботи теоремаҳо ва таҳқиқи масъалаҳои омехта ва идоракунии сарҳадии таркибӣ ба таври муфассал пешниҳод гардидааст;
- ✓ **муайян шудаанд**, шартҳо ва натиҷаҳои назариявӣ барои таҳқиқи ҳалшавандагӣ, ягонагӣ ва устувории ҳалли масъалаҳои баррасишаванда, ки имконият медиҳанд хусусиятҳои ҳалли масъалаҳои идоракунии сарҳадӣ таҳлил карда шаванд;

- ✓ истифода карда шудани натиҷаҳои бадастомада дар таҳқиқи масъалаҳои идоракунии сарҳадӣ ва оптималии равандҳое, ки бо муодилаҳои гипербоӣ, аз ҷумла муодилаи телеграфии якченака ва муодилаи лапишҳои маҷбурии тор моделсозӣ мешаванд, нишон дода шудааст.

Саҳми шахсии докталаби дарёфти дараҷаи илмӣ. Муҳокимаҳо ва интишороти натиҷаҳои илмӣ бо ҳаммуаллиф, роҳбари илмӣ гузаронида шуданд, аммо мундариҷаи асосии ин таҳқиқот ва муқаррароти дифоъ саҳми шахсии муаллифро дар қори иҷрошуда инъикос мекунамд.

Дар ҷаласаи 16 сентябри соли 2026 шурои диссертатсионӣ қарори сазовор дониستاني Раҳматуллоҳзода Файзуллоҳ Раҳматулло ба дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D060100 – Математика (6D060103 – Муодилаҳои дифференциалӣ, системаҳои динамикӣ ва идоракунии оптималӣ) қабул кард.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ 16 нафар (2 нафар ба таври маҷозӣ) иштирок доштанд, аз ҷумла 5 нафар докторон аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда. Аз 16 нафар ҳайати умумии шурои диссертатсионӣ дар ҷаласа чунин овоз доданд: тарафдор – 16 нафар; муқобил – нест; бюллетенҳои безътибор - нест.

Раиси шурои диссертатсионии
6D.KOA.011, д.и.ф.м., профессор

Илолов М.

Котиби илмии шурои
диссертатсионии 6D. KOA-011, н.и.ф.м.

Ғафоров А.Б.